

Projekt neve

20 ezer férőhelyes disznótelep a kertek végében

Projekt tartalma

A holland-magyar vegyes tulajdonú Hunland-Pork Kft. 20 ezer férőhelyes, évi 50 ezer disznó kibocsátására képes hígtrágyás technológiás sertésfarm építését tervezi a pest megyei Újhartyán közigazgatási területén, Újlengyel közelében, egy évtizedek óta nem használt baromfi-farm helyén. A beruházás megkapta a környezetvédelmi engedélyt, melyet egy újlengyeli civil szervezet bíróságon támadott meg az Újlengyeli Önkormányzat támogatásával. A bíróság a per időszakára nem függesztette fel a beruházást, mert szerinte nagyobb társadalmi érdek az EU támogatás vállalkozás általi lehívása, mint a lakosság érdeke. A beruházás 2010. júliusában megkapta a nem jogerős építési engedélyt, mely ellen az Újlengyeli önkormányzat fellebbezett.

Várt támogatás összege, forrása

1,3 milliárd forint, Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap

Problémák a projekttel

Telep a kertek végében

A jogszabályi előírások szerint egy ilyen telep védőtávolsága 500 és 1000 méter között kell legyen. A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi Felügyelőség ez esetben 500 méterben határozta meg a védőtávolságot (melyen belül nem lehet lakott terület), miközben jellemzően sokkal kisebb telepeknél is előírják az 1000 métert. A falu első utcája 660 méterre, egy tanya pedig csak 430 méterre van a tervezett teleptől. Már csak ezért is nem kaphatott volna engedélyt a beruházás. Jellemző a beruházó „gondosságára”, hogy a telepről készült első hatástanulmányban lehagyták Újlengyel legközelebbi utcáját, így a telep és a házak közötti távolság több mint 1000 méter lett. Ebben a tanulmányba a telep ammónia hatósugarát 880 méterben adták meg. A második hatástanulmányban már megtalálható a 660 méterre lévő utca, de az ammónia hatótávolsága is 453 méterre csökkent.

Hígtrágya, de hova?

Problémás az óriási mennyiségben keletkező hígtrágya elhelyezése, amit a tervek szerint a környező földekre juttatnának ki, injektálási technológiával. A kistérség azonban - az ivóvízbázisának sérülékenysége miatt - nitrát érzékeny terület, így ez a trágya különösen veszélyes lehet a talajra és az ivóvízre. Ezért az összes környező önkormányzat rendeletben tiltotta meg a hígtrágya elhelyezését a területén, köztük Dánszentmiklós is, ahol az engedélyezési tervek szerint a trágyát helyeznék el. Szakértői becslések szerint a tervekben szereplő keletkező hígtrágya mennyisége, és így az ennek elhelyezéséhez szükséges földterület nagysága is jelentősen alulbecsült. Az engedélyekhez szükség van a hígtrágya befogadó nyilatkozatra, egy ehhez földterülettel rendelkezőtől. A trágyát befogadó földtulajdonos első nyilatkozata hamisított volt, nem volt erre joga az ezt aláírónak. A beruházó egyszerűen kicserélte egy másikra, és ezt semmilyen hatóság nem kifogásolta. Később az engedély alapjául szolgáló befogadó nyilatkozatot kiadó dánszentmiklói cég tulajdonosa az Origo-nak elmondta, hogy 2 éve megkereste a Hunland Pork, és valóban kért tőle egy szándéknyilatkozatot, még hozzá azért, hogy legyen esélye megpályázni az 1,3 milliárdos támogatást. Szerinte ez a nyilatkozat részéről csupán egy gesztus volt,

komolyabban nem is vetődött fel, hogy a földjeire a cég hígtrágyát hordjon. Kis szerint nem is engedné ezt, mert nem szeretne konfrontálódni Újlengyellel, a cég pedig azóta nem is kereste ez ügyben.

Gazdaságilag irracionális Magyarország számára

Ez a telep nagyon hatékony lesz, ami a mai szóhasználatban pozitív jelentéssel bír, de azt is jelenti, hogy nagyon kevés embert foglalkoztat. Összesen kevesebb, mint 10 embert. Lehetne ezt máshogy is csinálni. Hasonló nagyságrendű támogatás hozzásegíthetne 50 családi gazdaságot, hogy évente 50 ezer disznót felnevelhessen. Ezek a gazdaságok a hagyományos, emberi erőforrás igényesebb technológia miatt egyenként foglalkoztatnának 5 embert, azaz összesen 250 embert. Ha hazai vállalkozók kapnának lehetőséget, akkor a profit is helyben maradna. Napjainkban már a közgazdászok többsége is elhibázottnak tartja a privatizáció elmúlt 25 évben megvalósult formáját, hogy a gazdaság jelentős részben külföldi kézbe került, így áramlik ki a profit az országból és soha nem fog többet itt hasznosulni. Látni kell, hogy habár nem privatizáció formájában, de ez a gyakorlat folytatódik. További haszon lenne, hogy a sok kicsi sertéstelep kevésbé terhelné a környezetet, mint egy nagy.

Egymással ellentétes támogatások

Míg a nagy mennyiségű vizet felhasználó és jelentős trágyamennyiséget kibocsátó sertéstelep felépítéséhez több mint 1 milliárd forint uniós forrást biztosít a magyar állam, ezzel párhuzamosan közel kétszáz millió forint támogatást ad Újlengyel számára ivóvíztisztításra, helyi vállalkozóknak a falusi turizmus fejlesztésére, és több tízmilliárdos program készül a Kiskunság elsivatagosodásának visszafordítására. Így a rendelkezésünkre álló uniós forrásokat egymással ellentétes célokra fordítjuk. Egyrészt támogatunk egy részben külföldi vállalkozást, hogy elszennyezze a talajt és a vizet, amiből egyébként óriási mennyiséget használ el, tönkretégye egy tiszta, rendezett falu nyugalmát, másrészt ugyanebből a forrásból ezeket az ügyeket próbáljuk kezelni.

A kampány története

Újhartyán és Újlengyel önkormányzata 2007-ben értesült a telep tervéről. A beruházó Újlengyel lakosságát tájékoztatta a tervekről. A lakosság a beruházást kategorikusan elutasította, semmilyen tárgyalásba nem ment bele. Az újlengyeliaknak 2009-ben lett elege, hogy a beruházás egyre előrehaladottabb fázisba kerül, ezért szórólapokon tájékoztatták Újhartyán lakosságát, akiknek jelentős része csak így értesült a tervekről. A szórólapok miatt Újhartyán polgármestere rágalmozásért feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen. Ezután közös képviselőtestületi ülés következett, ahol nyilvánvaló lett, hogy Újhartyán nem tesz semmit a beruházás ellen. Véleménye szerint, ha az engedélyeket a beruházó megkapja, nem lehet probléma. Újlengyel önkormányzata, az Újlengyeli Diáksport Egyesület és egy újlengyeli vállalkozó eközben sorra fellebbez és bíróságon támadja meg a különböző engedélyeket. A beruházás már megkapta a környezetvédelmi engedélyt, melyet egy újlengyeli civil szervezet bíróságon támadott meg, az Újlengyeli Önkormányzat támogatásával. A bíróság a per időszakára nem függesztette fel a beruházást, mert szerinte nagyobb társadalmi érdek az EU támogatás vállalkozás általi lehívása, mint a lakosság érdeke. 2010 júliusában megkapta a nem jogerős építési engedélyt, mely ellen az Újlengyeli önkormányzat fellebbezett.

A Magyar Természetvédők Szövetsége és Újlengyel Község Önkormányzata által 2010. júniusában kiadott sajtóközlemény után megelénkült a sajtó érdeklődése is az ügy iránt:

Lesz sertéstelep Újlengyel határában?

<http://www.mr1-kossuth.hu/napkozben-sertestelep-nyari-szunet-vegrehajtas-ketezer-forintert.html>

Csak a gilisztafarmon várják tárt karokkal a hatalmas disznóhizlaldát

<http://www.origo.hu/itthon/20100708-sok-a-kerdojel-a-gigantikus-sertesuzem-engedelyeztetese-korul.html>

Giga sertéstelep épülne Újlengyel határában

<http://www.hangtar.radio.hu/hirek/legfrissebb-hirek/giga-sertestelep-epulne-ujlengyel-hataraban.html>

Disznóságok EU-pénzből

http://hvg.hu/itthon/20100630_disznosagok_eu_penzbol

Valami búzlik Újlengyelnél

<http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=317033>

Lakóövezeti sertéstelep uniós pénzből

http://www.magyarhirlap.hu/a_vidék_magyarország/lakoovezeti_sertestelep_unios_penzbol.html

Sertéstelep ellen úttorlasz

http://gazdakor.szie.hu/hirek/sertestelep_ellen_uttorlasz

Az EU hatalmas disznóságot pénzel Pest megyében

http://www.nyiregyhaza.eu/hirek/3980/Az_EU_hatalmas_disznosagot_penzel_Pest_megyeben.html

Tiltakozás a holland sertéstelep ellen

<http://pecsistop.hu/articles/article.php?id=692854>

Óriási disznóság készülhet EU pénzből

http://www.greenmania.eu/magazine/article/oriasi_disznosag_keszulhet_eu_penzbol